

Bondekonen og bierne/hvepsene

Anna sad nærmest helt opløst inde i havestuen og dappede arme og ben med noget kølende og kløstillende væske efter at være blevet overfaldet ved højlys dag ude på sin egen græsmark. Ikke af mega store dræbersnegle, rotter eller fremmede hunde, nej af hvepse såmænd.

Hun havde været i gang med at luge lidt ved himbærbusken, som af uransagelige grunde engang var blevet placeret for enden af marken. Pludselig og uforvarende kommer der nogle fæle overfaldsmænd, jord-hvepse såmænd. De må have haft deres bo lige der hvor Anna ikke kunne få øje på det pga. det høje ukrudt. Først vifter hun med arme og hakkejernet efter dem, men de lader sig ikke sådan kyse bort, tværtimod, der kommer flere og flere til og de stikker de bæster. Som en hel hær af kamikazepiloter sætter de deres angreb ind fra alle sider.

Selvom Anna har både lange gamacher og langærmet trøje på (mest for at kunne hamle op med brændenælderne), kan hun mærke hvepsenes stik på huden gennem tøjet. Hun bliver ved med at slå ud efter dem, indtil det går op for hende (tøren falder som nævnt ikke så hurtig), at det er en hel sværm af jordhvepse, der har sat et voldsomt angreb i gang, eller set fra deres side et effektivt forsvar. Langt om længe smider hun hakkejernet og træskoene og løber alt hun kan op mod laden, skarp forfulgt af den aggressive hvepsesværm. Hun får lukket porten, men nogle af bæsterne er kommet med ind i laden og de fortsætter med at overfalde og stikke hende. En for en må hun slå dem ihjel alt imens det svier som pokker på armene og frem for alt på bagdel og lår.

Hun stiller sig under den lunkne bruser og prøver bagefter at dæmpe de voldsomme smerter og hævelserne med noget fra apoteket. Hun skal ikke ud til de resterende bæster fra flokken den dag. Også det kommende stykke tid går hun i en stor bue uden om himbærbusken. Anna kunne knap nok holde smerterne ud og det at ligge ned og sove var et sandt mareridt i flere dage eller bedre sagt i flere nætter. Hun havde store hævede plamacher på arme og ben. Derefter var kløen det værste, man kunne blive helt febrilsk og kradse sig til blods og få nogle grimme ar.

Anden gang Anna blev overfaldet af hvepse/gedehamse -you name it, var også på en ualmindelig varm men ellers helt fin sommerdag. Hun var ved at gøre lidt rent i en skunk på loftet, da hun hører en vedvarende summen inde fra skunkens fjerne afkrog. Pludselig flyver den ene hveps efter den anden hende i møde. Hun bakker hurtigst ud af skunken, lukker af og skynder sig ned af trappen og ud af huset for udefra at se hvor bæsterne trænger ind i huset. Der skulle ikke være hul i muren, men hun kan se at en stor sværm flyver rundt højt oppe ved muren, der hvor nedløbsrøret til tagrenden er fastgjort til muren.

Nu ønsker hun ikke en gentagelse af mødet med bæsterne ved hindbærbusken. Så hun ifører sig en plastikdragt med hætte, fylder en forstøverflaske med vand og salmiakspiritus, henter den lange stige, en støvkost, tykke handsker og sikkerhedsbriller, da andet ikke lige er i nærheden. Hun skal skynde sig at dræbe så mange som mulig uden for huset, da det er mest hensigtsmæssigt frem for at have en hel sværm levende eller døde bier og en masse vand inden døre. Hun er ikke i tvivl om

Bondekonen og bierne/hvepsene

at bæsterne vil kæmpe alt det de har på ryggraden, da de for enhver pris vil ind i huset, om så det meste af sværmen går til grunde i kampens hede. Dyr reagerer vel ikke meget anderledes end menneskelige krigsmaskiner.

Oppe på stigen vifter hun med støvkosten i den ene hånd for at hvepsene ikke skal komme for tæt på hende selv, sprøjter vildt og voldsomt efter bæsterne med forstøverflasken som hun har i den anden hånd, balancen er hun nødt til at lade lår og knæ styre. Når hvepsene kommer for tæt på, er Anna også nødt til at sprøjte på sig selv, for at få dem væk, det er aldeles ubehageligt og så den salmiaklugt. Så farer hun atter ned af stigen og ind i huset og op til skunken for at sprøjte på de ophidsede og indtrængende dyr, eller klaske dem med fluesmækkeren, når de er tilstrækkeligt bedøvede. Sådan farer hun hele formiddagen mange gange frem og tilbage indtil alle bæster har måttet lade livet. Hun blev dog stukket nogle gange, men ikke noget i sammenligning med det føromtalte møde. Skunken trængte dog efter endt kamp til en ekstra rengøring og så i den varme. Hvad gjorde andre mon når de kom i en lignende situation?! Bagefter fik Anna dog lidt dårlig samvittighed over at have så mange hvepses død på sin samvittighed, men at et bo absolut ville slå sig ned i hendes bo, der gik grænsen. De kunne blive på marken kunne de.

Anna har siden haft respekt for disse dyr, og hun havde så afgjort besluttet aldrig at anskaffe sig bistader. Hun elskede godt nok honning og brugte det meget i sin madlavning og på morgenbrødet, og det blev der ikke lavet om på. Hun havde ikke helt styr på om bisværmen hun havde været i kamp med bestod af nogle stakkels honningbier, eller en flok stygge gedehamse eller aggressive jordbier. Hun havde i kampens hede ikke følt sig tilskyndet til at hilse pænt på modstanderen og spørge til identitetspapirer. Sandsynligvis var det jordhvepse, og de måtte så afgjort høre til kategorien: uberegnelige terrorister.

Således er krigsbegivenheder jo generelt præget af at man glemmer konventioner og også kommer til at dræbe uskyldige og ikke kun hardcore kompetanter og lyssky terrorister.

Med undtagelse af ovennævnte gruppe (jordhvepse, dræbersnegle og rotter) var Anna så afgjort pacifist og bekymret over at i særdeleshed unge mænd, lod sig indrulle i soldaterklæder og på ordre begav sig i kamp, ofte en kamp, der kun gavnede magttoppen og militærindustrien, ikke dem selv, når de da i det hele taget kom levende hjem efter endt udsendelse med varige men på krop og sjæl. Nå tilbage til en anden slags hær, biernes hær.

Bier havde det nu ikke altid lige nemt med deres arbejde. Nogen gange kunne foråret nærmest være en katastrofe. Der kunne være sne og frost til midt i marts. Så havde april været sådan nogenlunde som den plejer. Så de fleste folk så frem til maj og håbede på varme. Men det kunne man godt glemme alt om. Vel var der enkelte dage med godt vejr og varme, men endnu den 10. Maj var der år 2010 op til 3 graders nattefrost i landet. Dagene mindede mest om efterårsdage med regn og blæst. Kartofflerne var hos mange avlere frosset i toppene og sat tilbage i vækst. Sarte

Bondekonen og bierne/hvepsene

blomster havde helt stillet træskoene. Mange overvintrende vækster i drivhuse som figen, palmer, oliven og laurbær havde også haft trange kår.

Bærbuske og frugttræer begyndte at blomstre og var truet af fortsat nattefrost. Bierne, de små nyttige dyr, havde heller ikke lyst til at sætte en fod for døren, de manglede en frakke at tage på og det var jo ikke godt for bestøvningen. Godt nok var alt fantastisk grønt derude i et hav af nuancer, og vand var der i hvert fald nok af. Så landmændene havde ikke behov for at køre deres store skyts til vandingsmaskiner i stilling. De var for en gangs skyld tilfredse. Bierne blev da også tilfredse da rapsen endelig stod i fuldt flor og de kunne forsyne sig i rapsmarkerne.

Juni og juli år 2010 blev de varmeste i lange tider med perioder hvor varmegraderne lå omkring de 30 grader. Så det betød en rigtig lang rapssæson for bierne, og de høstede på livet løs de små kræ. Det ville nok blive et godt honningår selvom vinteren havde været så frygtelig lang og hård. Det kunne vi andre så have glæde af til næste vinter, når vi kunne mæske os i honning.

Biavlerne, som fremstiller eller forarbejder de gyldne dråber, har oftest lagt et stort stykke arbejde i at skabe de rette livsbetingelser for deres arbejdende folk i bistaderne. De små dyr, hvis kroppe ikke er nær så gule som hos de slemme og aggressive hvepse, lever i en gruppe på mellem 40 000 og 60 000 i et bistadesamfund. Dronningen, som altid på toppen af kransekagen, og så følger larverne, ammebierne, arbejdsbierne, vagtbierne og så flyvebierne. De små arbejdsomme dyr har dog kun et liv på omkring 40 dage. Hver og en flyver mindst 8000 gange om dagen i en radius på 2 kilometer, og tilsammen ansætter de ca. 2 kg honning per tavle per dag. De 80 % af den samlede pollen spiser de selv, den resterende del ansættes. I det tidlige forår opsøger de gerne krokus, senere raps, kløver blomster, kirsebær, pil og alt det andet. Majs derimod har ikke deres interesse. Ikke uden grund kan vi betegne produktet honning som: gyldne dråber.

Men som sagt flyver de lig os andre ikke gerne ud i det danske klima når temperaturen er under 12 grader. Ja det er ligefrem dødbringende for dem at bevæge sig mere end højst en kilometer eller to bort fra deres varme hjem når udetemperaturen er lav. Er luften under 5 grader er dvale nærmest påbudt. Det er faktisk helt utroligt at de små kræ kan holde bistadens temperatur på omkring mellem 32-40 grader alene ved egen kropsvarme. Om vinteren lever de fortrinsvis af biavlerens sukkervand. Før de kravler i skjul drokler de dog bestanden ned ved simpel gensidig aflivning. Mere pudsigt er dog de forskellige funktionsbiers indbyrdes kommunikationssystem. Flyvebierne stikker næsen i sky og registrerer eller indstiller deres "indre gps" efter temperatur, sted og retning og kommunikerer deres data videre til det øvrige bisamfund via dans. Sikkert ganske fornøjeligt for alle parter. Noget biernes gps ikke bryder sig om er abrupte flytninger af deres bolig; bistaden. Hvem ville bryde sig om sligt. Ikke alene for honning-produktionens skyld, men også med hensyn til bestøvningen har de små dyr en helt afgørende rolle. Som sagt er det omskiftelige danske klima ikke altid på biernes side, og for den sags skyld heller ikke på vores side.

Bondekonen og bierne/hvepsene

Anna var lidt bekymret for sin æblehøst, da først den megen frost havde ødelagt mange blomsterstande, så havde tørke og derefter flokke af stære gjort det af med en hel del af træernes frugter. Solsorte og stære havde i fællesskab tømt kirsebærtræet, Anna nåede at smage hele 4 kirsebær det år. Det var dem mere eller mindre vel undt. Til gengæld havde hun så rigtig god samvittighed hvad grøn omsorg angik. Hun havde ikke noget imod at dele lidt ud af sine afgrøder til fugle, frøer, harer og agerhøns. Hun mente absolut ikke at kunne bebrejdes at både harer og agerhøns var truede racer i den danske fauna. Hun sprøjtede ikke markerne, så det var ikke på hendes jord at agerhønsene døde af sult, fordi insekterne, som de blandt andet lever af, forsvinder når ukrudt sprøjtes væk.

Men Anna glædede sig til at skulle lave den årlige æblesaft af egen avl på egen saftpresse. Cox orange, Ingemarie og Boskoop æbler blev ved hjælp af en saftpresser forvandlet til mange flasker saft, der som regel forsynede hele familien med vitamintilskud det meste af vinteren over. Selvfølgelig var æblerne usprøjtede ligesom de andre afgrøder. Hjemmelavet æblesaft havde kun få konkurrenter; nemlig hjemmeplukket og hjemmelavet hyldebærsuppe med tvebak. Det sidste var en udsøgt nydelse og sprængfyldt med vitaminer, og så havde selvfølgelig den på den anden side af grænsen indkøbte hvidvin og likør også en høj placering på favoritlisten.